

Predgovor

Više je razloga koji su autore teksta na stranicama koje slijede vodile u naporu da na, koliko je to bilo moguće, jezgrovit način ukažu na neke od aspekata izuzetno složene problematike propisa o hrani. Ako je među njima uopšte moguće izdvojiti važnije od ostalih, onda bi se moglo reći da su to potreba da se ova materija na određeni način demistificira te da se zainteresovanim ukaže na neke teme i dileme koje prate savremeno zakonodavstvo u domenu proizvodnje i prometa hrane. Imajući u vidu nastojanja Bosne i Hercegovine u približavanju Evropskoj uniji, ali i značaj koji propisi o hrani EU ima na sve pa i najrazvijenije zemlje svijeta, najveći broj predstojećih stranica se odnosi na razmatranje odabranih aspekata propisa o hrani EU i implikacijama koje oni imaju na proizvodnju i promet hrane u zemljama izvan ove asocijacije država.

Hrana je već odavno prestala biti samo uslovom preživljavanja. Ubrzani razvoj svjetskog tržišta i globalni promet gotovo svih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda nikome – od farmera do konzumenta – ne dozvoljava luksuz da bude neinformisan o uslovima proizvodnje i prometa prehrambenih proizvoda datih u važećim propisima. Pitanje zdravstvene bezbjednosti hrane u fokusu je velikog dijela ovih propisa, ali ne treba zapostaviti činjenicu da kreiranje novih propisa o hrani često prate ekonomski, a povremeno i politički motivi. Promjene koje se u pristupu stvaranja novih i primjeni postojećih propisa hrani neprestano dešavaju od posebne su važnosti za one čije su profesije bliže vezane za proizvodnju i promet hrane. Kao što je od samih početaka uspostavljanja pravnih sistema poznato, nepoznavanje pravnih propisa nijednog građanina ne oslobađa od odgovornosti.

Tekst ove publikacije podijeljen je na dvanaest poglavlja, pri čemu se svako poglavlje, do određenog nivoa, može posmatrati zasebno. Treba, međutim, kazati da je za potpunije razumijevanje pojedinih poglavlja ponegdje korisno pročitati i ono koje mu prethodi ili ga slijedi. Autori su nastojali da kroz prva poglavlja prikažu izvore globalnih okvira modernih propisa o hrani, da u središnjem (i najobimnijem) dijelu ukažu na razvoj i najvažnije elemente aktuelnih propisa o hrani u Evropskoj uniji te da na kraju daju kratak prikaz refleksija evropskih propisa na još uvijek svjež okvirni zakon o hrani u Bosni i Hercegovini.